

L'aresta

EDUCACIÓ AGROECOLÒGICA

GUIA D'ACTIVITATS EDUCATIVES

CURS 2018-2019

**PER A CENTRES EDUCATIUS D'EDUCACIÓ INFANTIL,
PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA, BATXILLERAT
I CICLES FORMATIUS**

FLECA

EDUCACIÓ

RECERCA

DINAMITZACIÓ
LOCAL

Aquest catàleg d'activitats agrocològiques s'adreça al professorat, als educadors/es i a tota la comunitat educativa.

El projecte educatiu

El nostre projecte educatiu fomenta l'aprenentatge actiu en l'agroecologia i la cooperació.

Hibridem pràctiques artesanals, pageses, artístiques, científiques i de cooperació social, mitjançant metodologies participatives.

Els nostres objectius

Promoure un món rural viu

Impulsar la cooperació social

Fer créixer l'apoderament comunitari

Fomentar el coneixement del nostre entorn

Posar la sostenibilitat de la vida al centre

Com ho fem?

Totes les activitats proposades es basen en metodologies participatives, la transdisciplinarietat i el treball en equip i cooperatiu.

Els tallers que us oferim en aquest catàleg són creatius, experimentals i vivencials.

Serveis

- Tallers
- Xerrades
- Extraescolars
- Casals d'estiu
- Formació al professorat
- Assessorament pedagògic
- Disseny de material educatiu
- Menjadors escolars ecològics
- Disseny de projectes educatius
- Visites guiades a finques i obradors
- Disseny, creació i manteniment d'horts

Coneix els nostres tallers

Els tallers s'agrupen en 8 temàtiques que ressegueixen totes les etapes de producció, elaboració, distribució i consum d'aliments i altres productes.

En aquest catàleg trobareu algunes de les propostes concretes de tallers per a cada àrea. Tanmateix, us els podem dissenyar a mida en funció de les vostres necessitats.

Trobaràs més informació al nostre web: www.aresta.coop,
a facebook.com/arestacoop i a twitter.com/arestacoop

QUADRE D'ACTIVITATS PER ETAPA EDUCATIVA

*La durada dels tallers es pot adaptar a les necessitats de cada centre.

	ÀREA	TALLER	DURADA*	
EDUCACIÓ INFANTIL	<i>Horta ecològica</i>	MIL LLAVORS	1 hora	
		NOSALTRES MENGEM DE TEMPORADA	1 hora	
	<i>Del camp al plat</i>	CUINA SALUDABLE PER A TOTHOM!	1 hora	
		EL VIATGE DELS ALIMENTS	1 hora	
	<i>Del cereal al pa</i>	FEM PA AGROECOLÒGIC!	1 hora	
	<i>FermentAcció</i>	QUI HI HA DINS DEL PA?	1 hora	
	<i>Desvestint la roba</i>	LA LLANA: DE L'OVELLA AL TEIXIT	1 hora	
	<i>Ed. ambiental</i>	DESCOBERTA DE L'ENTORN	1 hora	
EDUCACIÓ PRIMÀRIA		MULTIPLICANT PLANTES	1,5 hores	
	<i>Horta ecològica</i>	ELS INSECTES AMICS	2 hores	
		UN HORT MOLT DIVERS	2 hores	
		NOSALTRES MENGEM DE TEMPORADA	1,5 hores	
	<i>Del camp al plat</i>	CUINA SALUDABLE PER A TOTHOM!	1 hora	
		EL VIATGE DELS ALIMENTS	1,5 hores	
	<i>Del cereal al pa</i>	DEL CEREAL AL PA	2 hores	
		QUI ÉS EL LLEVAT MARE?	1 hora	
	<i>FermentAcció</i>	FERMENTEM	2 hores	
		QUÈ HI HA DINS DEL PA?	1,5 hores	
		CUINAR CIÈNCIA: EMULSIONA, GELIFICA I ESFERIFICA	1 hora	
	<i>CooperAcció</i>	COOPEREM?	1,5 hores	
	<i>Desvestint la roba</i>	LA LLANA: DE L'OVELLA AL TEIXIT	1,5 hores	
	<i>Ed. ambiental</i>	UN MUNT DE PAISATGES	2,5 hores	
EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT	<i>Horta ecològica</i>	EL SÒL: UN ECOSISTEMA VIU	1,5 hores	
		TANCANT ELS CICLES... AMB COMPOST!	2 hores	
		CUINA DE REAPROFITAMENT	1 hora	
	<i>Del camp al plat</i>	D'ON VE, EL QUE MENGEM?	1,5 hores	
		CUINANT ALTERNATIVES	2 hores	
	<i>Del cereal al pa</i>	DEL CAMP A TAULA: EL CICLE DEL PA	2 hores	
		LLAVORS PER A LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA	1 hora	
	<i>FermentAcció</i>	FERMENTEM	2 hores	
		QUÈ HI HA DINS DEL PA?	1 hora	
		CUINAR CIÈNCIA: EMULSIONA, GELIFICA I ESFERIFICA	1 hora	
	<i>CooperAcció</i>	FEM UNA COOPERATIVA?	1,5 hores	
		COOPERATIVA D'ALUMNES	3 sessions	
	<i>Desvestint la roba</i>	QUÈ HI HA DARRERE LA ROBA QUE PORTEM?	1,5 hores	
		<i>Ed. ambiental</i>	L'AIGUA, FONT DE VIDA I DE CONFLICTES	2 hores

Horta ecològica

Activitats vinculades a l'horta ecològica per donar a conèixer el valor de l'agricultura i l'alimentació en les nostres vides.

Objectius

- Apropar-se a pràctiques agrícoles respectuoses amb el medi ambient i les persones.
- Conèixer tècniques d'horticultura ecològica.
- Dissenyar i mantenir l'hort escolar de manera col·lectiva.

Serveis

Disseny i creació d'horts
escolars

Xerrades

Cursos d'horticultura
ecològica

Visites guiades a horts
ecològics

Tallers educatius

Manteniment i dinamització
d'horts escolars

Activitats

EDUCACIÓ INFANTIL

TALLER: MIL LLAVORS

Observem una gran varietat de llavors i, mitjançant un conte, aprenem com viatgen (per l'aigua, el vent, al pèl dels animals o menjades) i plantem llavors de diferents plantes de temporada.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TALLER: MULTIPLICANT PLANTES

Ens endinsem al món de la reproducció vegetal tot fent esqueixos i plantant llavors. Descubrim la diversitat de llavors i els diferents mecanismes de dispersió.

TALLER: ELS INSECTES AMICS

Coneixem, mitjançant un conte i d'activitats creatives, alguns dels insectes beneficiosos per a l'hort. Quin paper tenen les abelles en els ecosistemes? Qui són els sírfids? Què mengen les marietes? Seguidament, anem a buscar insectes in situ. Al final, creem un hotel d'insectes amb materials del bosc!

TALLER: UN HORT MOLT DIVERS

Ens apropem a la biodiversitat vegetal i animal dels horts. Seguidament, fem esqueixos i plantem algunes plantes medicinals beneficioses per a l'hort.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: EL SÒL: UN ECOSISTEMA VIU

Aprenem les característiques fisicoquímiques i biològiques dels sòls. Mitjançant diversos experiments observem què passa al sòl quan plou. L'activitat també proposa una reflexió sobre l'agricultura actual i la importància de la fertilitat del sòl.

TALLER: TANCANT ELS CICLES... AMB COMPOST!

Després de reflexionar sobre els cicles de la matèria i l'energia dels ecosistemes, ens introduïm al món del compostatge amb experiments i activitats manipulatives.

Del camp al plat

Tallers on introduïm els nens i nenes al món de la cuina i de l'alimentació a partir de l'experimentació i la creativitat.

Un recorregut per allò que passa des que cultivem l'aliment al camp fins que arriba al nostre plat.

Per conèixer les pràctiques agrícoles i de producció d'aliments actuals i algunes de les alternatives existents.

Objectius

- Aprendre l'origen i la temporalitat dels aliments.
- Conèixer com s'han produït els aliments que mengem.
- Descobrir tècniques per elaborar, conservar i cuinar aliments bàsics.
- Promoure hàbits alimentaris saludables i respectuosos amb el medi ambient i les persones.

Activitats

EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

TALLER: NOSALTRES MENGEM DE TEMPORADA

A través dels sentits descobrim aliments frescos de temporada. Acabem el taller fent un calendari dels aliments per a cada estació i un plat que podrem degustar!

TALLER: CUINA SALUDABLE PER A TOTHOM!

Ens introduïm a la cuina respectuosa amb el medi i la nostra salut mitjançant la pràctica!

TALLER: EL VIATGE DELS ALIMENTS

Coneixem diferents tècniques de producció i reflexionem sobre el nostre consum alimentari mitjançant dinàmiques participatives.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: CUINA DE REAPROFITAMENT

Tot cuinant les sobres, reflexionem sobre el malbaratament alimentari i els nostres hàbits de consum.

TALLER: D'ON VE, EL QUE MENGEM?

Resseguim diverses històries d'alguns aliments bàsics i, mitjançant dinàmiques participatives, decidim entre tots quins tenen menor impacte en el medi ambient i les persones.

TALLER: CUINANT ALTERNATIVES

Activitat on entenem com funciona el sistema agroalimentari majoritari i proposem alternatives ja existents en la producció, la distribució i el consum d'aliments.

Del cereal al pa

Tallers vinculats als processos implicats en l'elaboració del pa: des que es cultiven els cereals fins que el pa arriba a la nostra taula.

Objectius

- Conèixer agents i pràctiques involucrades en l'elaboració del pa.
- Descobrir la realitat del cereal, les bones pràctiques que implica el cultiu agroecològic i les conseqüències del convencional.
- Apropar-nos al procés d'elaboració del pa artesà amb llevat mare natural i als processos bioquímics que s'hi produeixen.
- Aprendre diverses varietats locals de cereal que s'estan recuperant al nostre territori i la seva importància per a la sobirania alimentària.
- Endinsar-nos en el coneixement de les pràctiques socials, alimentàries, pageses i artesanes que envolten el pa.
- Reflexionar sobre una alimentació sana, que respecti l'entorn i les persones.

Activitats

EDUCACIÓ INFANTIL

TALLER: FEM PA AGROECOLÒGIC!

Coneixem els ingredients bàsics per fer un bon pa amb productes ecològics i de proximitat mitjançant l'experimentació sensorial. Acabem el taller tot fent una exquisita massa que ens podrem endur a casa.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TALLER: DEL CEREAL AL PA

El taller s'aproxima, mitjançant dinàmiques participatives, a totes les etapes necessàries per acabar tenint un pa de qualitat a la nostra taula; des de preparar la terra, sembrar el cereal, cuidar el cultiu, segar-lo, netejar-lo, moldre'l, elaborar el pa i comercialitzar-lo. Per acabar, fem una massa de pa!

TALLER: QUI ÉS EL LLEVAT MARE?

Mitjançant un seguit d'experiments aprenem què és el llevat mare i la funció que té en l'elaboració del pa. D'aquesta manera, descobrim el món dels microorganismes a través dels processos de producció d'aliments.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: DEL CAMP A TAULA: EL CICLE DEL PA

Aprenem les etapes necessàries per acabar tenint un pa de qualitat a la nostra taula; des de preparar la terra, sembrar el cereal, cuidar el cultiu, segar-lo, netejar-lo, moldre'l, elaborar el pa i comercialitzar-lo. Al llarg del taller analitzem el cultiu de cereal en el nostre territori i les conseqüències ecològiques i socioeconòmiques del model actual. Per acabar, fem masses!

TALLER: LLAVORS PER A LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Treballem als conceptes de sobirania alimentària i biodiversitat local a través d'activitats participatives i en equip. Al llarg de la sessió parlem de les varietats antigues de blat i de la importància de la seva recuperació.

FermentAcció

Un conjunt de tallers vinculats als processos de fermentació que tenen lloc en l'elaboració d'aliments com el pa, el formatge o el iogurt.

Objectius

- Entendre els processos fisicoquímics que ocorren quan cuinem.
- Donar a conèixer de manera pràctica la importància de les fermentacions en la vida quotidiana i en l'elaboració d'alguns productes alimentaris bàsics.
- Mostrar la diversitat de fermentacions que passen en la nostra quotidianitat i entendre-les.
- Conèixer el paper dels microorganismes en els processos de fermentació.
- Fomentar l'interès per la ciència i la seva aplicació pràctica mitjançant els processos de la producció pagesa i l'elaboració artesana d'aliments.
- Fomentar una bona alimentació, sana, respectuosa amb l'entorn i les persones.

Activitats

EDUCACIÓ INFANTIL

TALLER: QUI HI HA DINS DEL PA?

Qui fa els forats del pa? Descubrim el paper dels microorganismes en l'elaboració del pa mitjançant un conjunt d'activitats manipulatives.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: FERMENTEM

Realitzem un seguit d'experiments per visualitzar les fermentacions que tenen lloc en la producció d'aliments i parlem de la diversitat de microorganismes i el paper que tenen en la vida i els ecosistemes.

TALLER: QUÈ HI HA DINS DEL PA?

Quins microorganismes trobem dins del pa? Què fan? A través de l'experimentació, coneixem els aspectes bàsics dels processos fermentatius.

TALLER: CUINAR CIÈNCIA: EMULSIONA, GELIFICA I ESFERIFICA

En aquest taller aprenem a fer gels amb diferents gelificants com ara l'agar-agar i la gelatina de cua de peix. Experimentem les emulsions quan fem salses. Finalment, fem esferificacions bàsiques i inverses amb purés i iogurts.

CooperAcció

Tallers per identificar i fomentar el cooperativisme en la nostra quotidianitat.

Objectius

- Conèixer algunes de les pràctiques cooperatives més habituals en el món rural.
- Esbrinar pràctiques cooperatives quotidianes.
- Apropar-nos a la fórmula empresarial cooperativa.
- Participar en el procés d'una cooperativa.

Activitats

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TALLER: COOPEREM?

Mitjançant el joc introduïm algunes de les pràctiques cooperatives pròpies del món rural i esbrinem quines realitzem en el nostre dia a dia.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: FEM UNA COOPERATIVA?

Taller introductori a la fórmula empresarial cooperativa en el qual se n'expliquen les característiques bàsiques i s'aporten casos concrets.

TALLER: COOPERATIVA D'ALUMNES

Vols fer una cooperativa a l'aula? Tallers vivencials per a la realització d'una cooperativa d'alumnes.

(Des)vestint la roba

Un taller per aprendre com es produeix la roba que vestim i reflexionar críticament sobre les condicions de producció de la roba en relació a les persones i l'entorn.

Objectius

- Apropar-nos a l'origen de la roba que vestim.
- Reflexionar sobre què hi ha darrere dels preus tan barats de la roba.
- Conèixer les condicions d'explotació laborals de les persones que treballen al sector tèxtil.
- Descobrir alternatives de consum: responsable, just, mercats d'intercanvi...
- Aprendre sabers vinculats a la ramaderia com són el pasturatge i l'elaboració de la llana.
- Endinsar-nos en les fibres naturals i el seu origen.

Activitats

EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

TALLER: LA LLANA: DE L'OVELLA AL TEIXIT

Activitat on coneixem les passes i eines necessàries per netejar, cardar i filar la llana. A partir de llana cardada, fem feltre, amb el qual elaborem un clauer, un fermall o un imant.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: QUÈ HI HA DARRERE LA ROBA QUE PORTEM?

Descobrim els circuits transnacionals de producció, distribució i consum de roba, i ens apropem a alguns dels circuits alternatius.

Educació ambiental

Activitats que impulsen la sostenibilitat ambiental
i també la de les nostres vides.

Objectius

- Prendre consciència del lloc on vivim, el nostre entorn i com les nostres accions influeixen en el medi.
- Reflexionar sobre els efectes de les activitats humanes en el medi.
- Fer propostes d'actuació i participació per tal de promoure la sostenibilitat ambiental.

Activitats

EDUCACIÓ INFANTIL

TALLER: **DESCOBERTA DE L'ENTORN**

Mitjançant un conte i racons amb material natural, descobrim l'entorn de casa nostra: el mar i la platja, el conreu i el bosc mediterrani. A partir de la lliure manipulació en descobrim els elements més emblemàtics i plantem plantes típiques del nostre entorn.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TALLER: **UN MUNT DE PAISATGES**

Mitjançant una caminada per l'entorn proper del centre coneixem i identifiquem els diferents tipus de paisatge, els usos, quin és l'impacte que hi exercim i com han evolucionat. Identifiquem algunes plantes i conreus típics del nostre clima.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

TALLER: **L'AIGUA, FONT DE VIDA I DE CONFLICTES**

En aquesta activitat prenem consciència del nostre consum diari d'aigua i de l'aigua que es necessita per produir allò que consumim: l'aigua virtual. També reflexionem sobre algunes problemàtiques i conflictes internacionals relacionats amb l'aigua per tal de promoure la cooperació en la gestió d'un bé comú.

... i més!

Extraescolars

Activitats agroambientals adreçades als cicles d'educació infantil i primària:

«Del camp al plat: cuina de proximitat»

Taller de cuina ecològica i de temporada

«Organic Gardening»

Taller d'horticultura en anglès. S'aprèn fent!

«ReciclArt»

Taller de reciclatge creatiu

«EcoCrea»

Extraescolar que ombrina activitats de cuina, horta i art

Menjadors escolars ecològics

Serveis pedagògics en els menjadors escolars ecològics. Dissenyem el projecte educatiu i l'implementem. Promovem hàbits d'alimentació i higiene saludables i vincles de convivència entre els infants.

Casals d'estiu

Activitats creatives i de descoberta, expressió artística, gimcanes, experiments científics, jocs cooperatius i excursions.

Tota la programació es basa en diversos eixos temàtics vinculats a l'agroecologia i el cooperativisme.

Programes d'educació ambiental

Dissenyem i implementem programes d'educació ambiental als centres educatius. Destinat a tots els centres educatius per impulsar l'educació ambiental, amb un ampli ventall d'activitats.

Formació del professorat

Oferim assessorament al professorat en els nostres eixos de treball: horticultura, cooperativisme, alimentació, etc.

Per aprendre a hibridar pràctiques artesanes, artístiques, científiques, de cooperació social i pageses, metodologies participatives, aprenentatge actiu, experimentalitat, treball cooperatiu i transdisciplinarietat.

L'aresta

COOPERATIVA AGROECOLÒGICA

FLECA

EDUCACIÓ

RECERCA

DINAMITZACIÓ
LOCAL

L'Aresta som un projecte
agroecològic, cooperatiu i autogestionari.

Tenim com a objectiu promoure l'agroecologia,
la sobirania alimentària, la cooperació social i un món rural viu.

CONTACTE:

arestaeducacio@gmail.com

635 081 600

www.aresta.coop

facebook.com/arestacoop

twitter.com/arestacoop